

**ГРОМАДСЬКА РАДА
ПРИ ДЕРЖАВНОМУ АГЕНТСТВІ МЕЛІОРАЦІЇ ТА РИБНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ

22 червня 2023 року

№ 10

м. Київ
(zoom-формат)

Головував: В. Скарлат

Протокол: В. Скарлат

Присутні члени громадської ради (за списком, що додається).:

Запрошені: к.б.н. Т Маєвська

Порядок денний:

1. *Про наслідки руйнації греблі Каховської ГЕС та надання пропозицій керівництву Держрибагентства по мінімізації негативних наслідків техногенної катастрофи і подальшому розвитку галузі рибного господарства України.*
2. *Роль громадських організацій у формуванні рибогосподарської політики в Україні. Рекомендації щодо виступу членів Громадської ради при Держрибагентстві на семінарі по аквакультурі 29.06.2023 р.*
3. *Розгляд листа Громадської спілки "Всеукраїнська бізнес-асоціація рибної промисловості та аквакультури" щодо необхідності проведення громадської експертизи роботи Держрибагентства.*
4. *Підсумки громадського моніторингу за врахуванням органом виконавчої влади пропозицій та зауважень громадськості, забезпеченням ним прозорості та відкритості своєї діяльності, а також дотриманням нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції за дворічну каденцію діючої Громадської ради при Держрибагентстві.*
5. *Розгляд кандидатури з членів громадської ради щодо делегування в "Міжвідомчу комісію по узгодженню режимів роботи дніпровських та дністрівських водосховищ" при Державному агентстві водних ресурсів України".*

6. Обговорення Статті 3. п. 3/2 абзац 6 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (від 23 травня 2017 року № 2059-VIII), яка унеможливило розвиток аквакультури та марикультури в Україні.

7. Про необхідність проведення Громадською радою при Держрибагентстві "круглого столу" по аквакультурі.

8. Про експлуатаційні дозволи.

9. Різне:

1. Про наслідки руйнації греблі Каховської ГЕС та надання пропозицій керівництву Держрибагентства по мінімізації негативних наслідків техногенної катастрофи і подальшому розвитку галузі рибного господарства України.

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: М. Свідзінський, О. Шлапак, С. Черемісін.

Виступаючи відмітили, що негативні наслідки техногенної катастрофи, пов'язаною з підривом рф греблі Каховської ГЕС, триватимуть декілька років навіть за умов прийняття державою відповідних заходів по їх усуненню.

Основні негативні наслідки для меліорації та рибного господарства України:

≈ Затоплення та підтоплення державних і комерційних рибних господарств пониззя Дніпра. Без капітального ремонту і спеціальних заходів унеможливило їх подальшу роботу щодо формування нових заводських ремонтно-маточних стад промислових риб в найбличчі роки (ложя ставків після затоплення будуть забруднені сміттям, мулом, нафтопродуктами, отруйними хімічними речовинами, радіонуклідами, вибухонебезпечними предметами, тощо, тому потребуватимуть великих фінансових витрат на очищення без будь якої гарантії якості здійсненого очищення).

≈ Неможливість роботи меліоративних систем у зв'язку з відсутністю води в Каховському водосховищі.

≈ Загибель риб у Каховському водосховищі у зв'язку з різким падінням води (особливо у мілководних частинах водосховища), яка призведе до значного погіршення епідеміологічної ситуації у ложі водосховища, в пониззі Дніпра, Південному Бузі, Дніпровсько-Бузькому лимані, річках Інгул, Інгулець, Каховській зрошувальній системі, системі Північно-Кримського каналу та Інгулецькій зрошувальній системі, а також на території, з якою спускатиметься вода в русла річок, які знаходяться нижче Каховської ГЕС. Епідеміологічна ситуація погіршиться ще і тим, що затоплені два сибіровиразкові захоронення, скотомогильники, склади з хімікатами, тощо.

≈ Загибель риб, які після прориву греблі Каховської ГЕС разом з прісноводною плямою опинилися:

- у Чорному морі, без можливості повернення у Дніпровсько-Бузький лиман (морська вода, з солоністю 17,5‰ спричиняє загибель прісноводної іхтіофауни за декілька годин);

- на лівому та правому березі Дніпра, після розливу на площі більше ніж 600 км².

≈ Загибель прісноводної флори і фауни у Дніпровсько-Бузькому лимані, пониззі Дніпра і Південного Бугу у зв'язку із заміщенням прісної води, яка зтече з Каховського водосховища на солону воду з Чорного моря (найбільший ризик цього негативного явища видбуватиметься при заповненні Каховського водосховища, який буде пов'язаний з мінімальним скидом прісної води).

≈ Радіаційне забруднення пониззя Дніпра, Південного Бугу, Дніпровсько-Бузького лиману, Інгулу, Інгульця, каналів зрошувальних систем та територій затоплення у зв'язку з вимиванням радіаційного мулу Каховського водосховища, який забруднився радіонуклідами після аварії на Чорнобильський АЕС у 1986 р. (донні шари мулу Каховського водосховища мають найбільші радіаційні відкладення між іншими водосховищами Дніпра).

≈ Банкрутство рибогосподарських, рибпромислових та рибопереробних підприємств, які працювали на Каховському водосховищі, в пониззі Дніпра, в акваторіях Південного Бугу та Дніпровсько-Бузького лиману.

ВИРІШИЛИ:

1. *Визнати* ситуацію, яка склалася у південному регіоні держави після підризу рф греблі Каховського водосховища, як катастрофічну з довготривалими негативними наслідками для галузі меліорації та рибного господарства України.

2. *Рекомендувати* керівництву Держрибагентства створити "Спеціальну робочу групу по усуненню негативних наслідків руйнування Каховської ГЕС", завданнями якої повинно стати:

- *Збір* необхідної інформації щодо наслідків затоплення державних і комерційних рибних господарств, меліоративних систем півдня України, пониззя р. Дніпро, р. Південний Буг, р. Інгул, р. Інгулець, а також наслідків осушення ложа Каховського водосховища для:

- *Розробка* галузевої "Програми відновлення роботи ДУ «Виробничо-експериментальний дніпровський осетровий рибовідтворювальний завод ім. академіка С.Т. Артющика», ДУ "Херсонський виробничо-експериментальний завод по розведенню молоді частикових риб", а також галузевої "Програми відновлення рибогосподарського потенціалу знову

наповненого Каховського водосховища, поніззя Дніпра, Південного Бугу, Дніпровсько-Бузького лиману та інших річок".

В програмах необхідно проаналізувати:

- ✧ доцільність відновлення старих технологій вирощування осетрового рибопосадкового матеріалу (60-ті роки 20-го століття);
- ✧ необхідність гармонізувати проекти реконструкції рибовідтворювальних заводів з існуючою та майбутньою законодавчою та нормативно-правовою базою галузі;
- ✧ можливість значного збільшення виробництва рибопосадкового матеріалу для найскорішого нарощування рибогосподарського потенціалу Каховського водосховища, поніззя Дніпра, Південного Бугу та Дніпровсько-Бузького лиману після відновлення Каховського водосховища.

- Розробка галузевої *"Програми відновлення меліоративних систем півдня України після руйнування Каховської ГЕС і осушення водосховища"*.

На підставі зібраної інформації, розрахунків та розробки галузевих програм, Спеціальна робоча група повинна представити:

- ① *"дорожню карту"* швидкого відновлення галузі після техногенної катастрофи;
- ② розрахунки для Кабінету Міністрів України щодо *"Режиму регульованого наповнення відновленого Каховського водосховища"* для унеможливлення загибелі прісноводної флори і фауни водойм, які розташовані нижче Каховської греблі.

3. Надання керівництву галузі (силами Громадської ради при Держрибагентстві) всебічної допомоги в усіх питаннях, які потребують консультацій, порад, пропозицій, безпосередньої участі у роботі *"Спеціальної робочої групи по усуненню негативних наслідків руйнування Каховської ГЕС"*, тощо.

2. Роль громадських організацій у формуванні рибогосподарської політики в Україні. Рекомендації по виступу членів Громадської ради при Держрибагентстві на семінарі по аквакультурі (29.06.2023 р.).

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: О. Шлапак, І. Агарков.

ВИРІШИЛИ:

- *Закликати* усіх членів Громадської ради при Держрибагентстві прийняти участь у роботі семінару по аквакультурі 29.06.2023 р.

- *Виступ* голови Громадської ради при Держрибагентстві В. Скарлат на семінарі по аквакультурі 29.06.2023 р. обмежити *5 хвилинами*, в той же час цей виступ доповнити виступами членами громадської ради О. Шлапаком та І. Агарковим - по 5 хв.. (разом 15 хв, які відведені громадськості).

3. Розгляд листа Громадської спілки "Всеукраїнська бізнес-асоціація рибної промисловості та аквакультури" щодо необхідності проведення громадської експертизи роботи Держрибагентства.

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: І. Агарков., А. Неліпа

ВИРІШИЛИ:

У зв'язку з тим, що у листі Громадської спілки "Всеукраїнська бізнес-асоціація рибної промисловості та аквакультури" не визначені питання, які має розглядати громадська експертиза, хто її має проводити та з якою метою, Громадська рада при Держрибагентстві взяла до уваги це питання і по мірі накопичення необхідної інформації повернеться до розгляду цього питання і прийняття відповідного рішення.

4. Підсумки громадського моніторингу за врахуванням органом виконавчої влади пропозицій та зауважень громадськості, забезпеченням ним прозорості та відкритості своєї діяльності, а також дотриманням нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції за дворічну каденцію діючої Громадської ради при Держрибагентстві.

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: І. Агарков.

ВИРІШИЛИ:

Продовжити громадській моніторинг за врахуванням органом виконавчої влади пропозицій та зауважень громадськості, забезпеченням ним прозорості та відкритості своєї діяльності, а також дотриманням нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції.

5. Розгляд кандидатури з членів громадської ради щодо делегування в "Міжвідомчу комісію по узгодженню режимів роботи дніпровських та дністровських водосховищ" при Державному агентстві водних ресурсів України.

СЛУХАЛИ: А. Неліпу.

ВИСТУПИЛИ: В. Скарлат.

ВИРІШИЛИ:

Делегувати члена Громадської ради при Держрибагентстві А. Неліпу в "Міжвідомчу комісію по узгодженню режимів роботи дніпровських та дністровських водосховищ" при Державному агентстві водних ресурсів України.

6. Обговорення Статті 3. п. 3/2 абзац 6 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (від 23 травня 2017 року № 2059-VIII), яка унеможливорює розвиток аквакультури та марикультури в Україні.

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: А. Неліпа, Р. Новіцкий, О. Шлапак.

ВИРІШИЛИ:

Для внесення змін в Закон України "Про оцінку впливу на довкілля" (від 23 травня 2017 року № 2059-VIII) :

- Доручити В. Скарлат розробити "Теоретичне обґрунтування необхідності виключення із Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (від 23 травня 2017 року № 2059-VIII) абзацу - інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах (стаття 3. п 3/2)", яка унеможливило б подальший розвиток рибного господарства

- Звернутися до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, його громадської ради та Держрибагентства з відповідним "Теоретичним обґрунтуванням ..." для внесення змін в Закон України "Про оцінку впливу на довкілля" (від 23 травня 2017 року № 2059-VIII).

7. Про необхідність проведення Громадською радою при Держрибагентстві "круглого столу" по аквакультурі.

СЛУХАЛИ: В. Скарлат.

ВИСТУПИЛИ: І. Агарков, А. Неліпа, О. Шлапак

ВИРІШИЛИ:

- Запропонувати Держрибагентству (повторно) провести "круглий стіл" по аквакультурі в липні місяці 2023 р. по питаннях, які Громадська рада при Держрибагентстві підготувала для обговорення, а саме:

- Ефективність використання рибогосподарського потенціалу, водойм, які знаходяться в оренді у ДП "Укрриба".
- Організація селекційно-генетичної роботи по формуванню промислових ремонтно-маточних стад риб (державних і комерційних).
- Обговорення заходів щодо значного збільшення виробництва рибопосадкового матеріалу в Україні (для аквакультури, марикультури, СТРГ, промислових водойм).
- Організація "технологічних ланцюжків" для значного збільшення виробництва рибопосадкового матеріалу.
- Перспективи розвитку рекреаційної аквакультури.
- Проблеми оренди водойм в період війни з РФ..
- Проблеми підвищення інвестиційної привабливості рибогосподарських підприємств (ризиків).
- Необхідність розвитку аквакультурної інфраструктури в Україні (корми, інвентар, плавзасоби, технологічне обладнання, кисневе обладнання, аератори, сіткоматеріали, спецтранспорт, живорибні та рибні бази, спеціалізована рибна торгівля)
- Проблеми переходу аквакультури та марикультури на інтенсивне вирощування водних біоресурсів (особливості законодавства України).

- Проблеми відновлення роботи державних рибовідтворювальних заводів Херсонської області.
- Проблеми розвитку товарного осетрівництва в Україні.
- Перспективи розвитку індустріальних рибних господарств аквакультури та марикультури - садкові господарства, УЗВ, УОВ (RAS - системи).
- Обговорення інших аспектів розбудови аквакультури в Україні.

- *Звернутися* до керівництва Держрибагентства з пропозицією провести спільно 27.07.2023 р. "круглий стіл" по аквакультурі по питаннях, які піднімає громадськість.

8. Про "Експлуатаційні дозволи".

СЛУХАЛИ С. Кафаджи.

ВИСТУПИЛИ: О. Шлапак, О. Білову.

ВИРІШИЛИ:

Взяти до уваги інформацію щодо впровадження "Експлуатаційних дозволів" в промислове рибальство.

9. Різне

СЛУХАЛИ В. Скарлат

ВИСТУПИЛИ: Н. Павленко, С. Артеменко, І. Лойко, Р. Новіцький.

ВИРІШИЛИ:

✧ *Взяти* до уваги усю інформацію, яка була доведена до членів Громадської ради при Держрибагентстві і сконцентруватися на допомозі Держрибагентству по усуненню негативних наслідків техногенної катастрофи, яка спричинена агресією РФ.

✧ *Затвердити* новий формат роботи Громадської ради при Держрибагентстві.

Голова

Віктор СКАРЛАТ

СПИСОК ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ, ПРИСУТНІХ НА ЗАСІДАННІ 22.06.2023 р.

№ з/п	ПІБ	Назва інституту громадянського суспільства
1.	АГАРКОВ Іван Володимирович	Вінницька обласна асоціація рибоводів «СОЮЗ»
2.	АРТЕМЕНКО	Громадська організація «Еко Березань»

	Сергій Анатолійович	
3.	БІЛОВА Ольга Вікторівна	Дунайська організація риболовецьких господарств
4.	КАЛІНІНА Олена Володимирівна	Громадська організація «ЕКО-КІНБУРН»
5.	КАФАДЖИ Сергій Володимирович	Природоохоронна громадська організація Кілійського району «Громада рибалок Придунав'я»
6.	МАТУЛЯК Василь Васильович	Громадська спілка «Рибалки півдня України»
7.	ЛОЙКО Ігор Михайлович	Львівська обласна організація Всеукраїнська незалежна профспілка спортивних тренерів, інструкторів-методистів та професійних спортсменів
8.	ПАВЛЕНКО Наталія Григорівна	Асоціація «Укррибспілка»
9.	НЕЛІПА Андрій Володимирович	Всеукраїнська громадська організація «Громада рибалок України»
10.	СВІДЗІНСЬКИЙ Мар'ян Люсьєнович	Громадська організація «Риба Полтавщини»
11.	НОВІЦЬКИЙ Роман Олександрович	Дніпропетровська обласна громадська організація «Дніпровська природна інспекція»
12.	СИДОРЕНКО Олена Володимирівна	Громадська спілка «Федерація роботодавців та підприємців рибогосподарської галузі України»
13.	СКАРЛАТ Віктор Петрович	Громадська організація «Спілка ветеранів рибного господарства України»
14.	ЧЕРЕМІСІН Сергій Олександрович	Громадська організація «Червонооскільська промислова ліга»
15.	ШЛАПАК Олександр Пилипович	Організація роботодавців «Всеукраїнське об'єднання організацій роботодавців рибного господарства»